Bijlage 2, Factsheet team Sociaal Domein

Met deze factsheet wordt de gemeenteraad inzage gegeven in de ontwikkelingen binnen het sociaal domein van de gemeente Hellendoorn.

Bedragen x € 1000,-

	Resultaat 2024	Resultaat 2025	Begroot 2026	Realisatie t/m sept.	Prognose 2026	Verschil
Jeugdhulp	10.691	10.229	11.382	7.355	12.400	-1.018
Begeleiding en dagbesteding (incl PGB Wmo)	3.788	4.041	4.915	3.114	4.971	-56
Huishoudelijke ondersteuning	4.301	4.391	5.088	3.237	5.026	62
Verstrekkingen en vervoersvoorzieningen	1.215	1.365	1.139	581	917	222
Eigen bijdrage	-328	-345	-324	-241	-359	35
	19.667	19.681	22.200	14.046	22.955	-755

Figuur 1: zorgbudgetten 2026 in verhouding tot realisatie 2025

Figuur 1 geeft op hoofdlijnen de ontwikkeling van de budgetten voor Jeugdhulp en Wmo weer. De prognose voor 2026 bedraagt in totaal € 22,955 miljoen, tegenover een begroting van € 22,200 miljoen. Dit betekent een verwacht nadeel van circa € 755.000.

Bij Jeugdhulp wordt een overschrijding van circa 1 miljoen euro verwacht. Ten opzichte van 2025 is sprake van een duidelijke stijging van de kosten. We zien dat de complexiteit van de casuïstiek is toegenomen, wat zich vertaalt in hogere kosten en een langere duur van trajecten. Daarnaast is binnen de ambulante jeugdhulp sprake van een toename van het aantal cliënten.

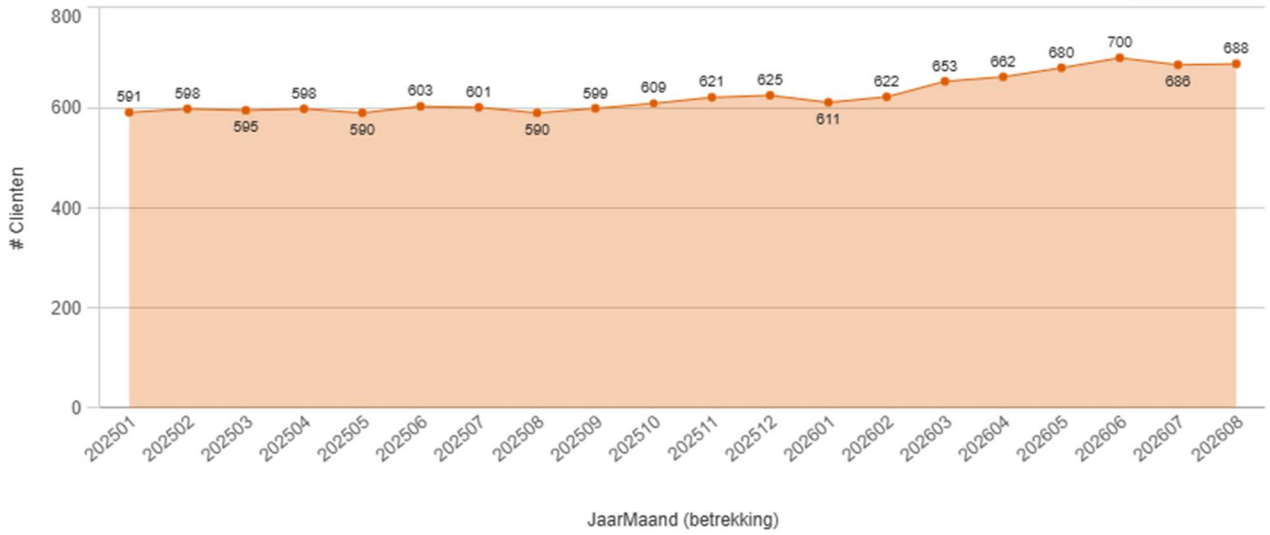
Bij huishoudelijke ondersteuning zijn de kosten ten opzichte van voorgaande jaren gestegen. Deze ontwikkeling hangt voornamelijk samen met de nieuwe indexatie/prijsafspraken als gevolg van gewijzigde contractafspraken. De prognose voor 2026 blijft met € 5,026 miljoen nagenoeg binnen het beschikbare budget van € 5,088 miljoen.

Bij de overige onderdelen van de Wmo blijven de verwachte uitgaven eveneens binnen de begroting. Deze voordelen zijn echter onvoldoende om de verwachte overschrijding binnen de Jeugdhulp volledig op te vangen.

Grafieken met toelichting

Hieronder worden verscheidene grafieken weergeven met een korte toelichting over wat er speelt binnen Sociaal Domein.

Jeugd

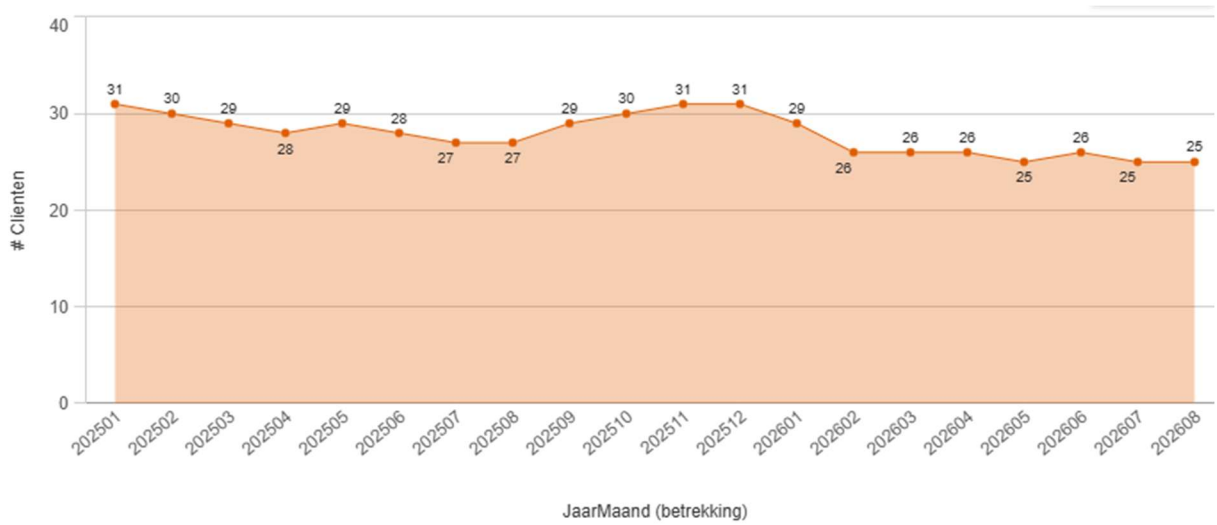

Figuur 2: totaal aantal jeugdigen in zorg

De grafiek laat de ontwikkeling zien van het aantal jeugdigen in zorg over de periode januari 2025 tot en met augustus 2026. In 2025 blijft het aantal relatief stabiel en schommelt het tussen circa 590 en 625 jeugdigen. In 2026 is een duidelijke stijging zichtbaar. Het aantal jeugdigen in zorg neemt toe van 611 in januari naar 700 in juni 2026. In juli en augustus neemt het aantal licht af en komt het in augustus uit op 688 jeugdigen. Daarmee zien we een stijging van 13% tussen januari en augustus 2026.

Er is geen inhoudelijke verklaring te geven voor het toenemende aantal jeugdigen. We kunnen hier niet 1 conclusie of reden voor geven. Wel kunnen we stellen dat de problematiek onder de jeugd qua complexiteit toeneemt. Hierdoor is voorliggend aanbod niet afdoende voor de te begeleiden of te behandelen problematiek.

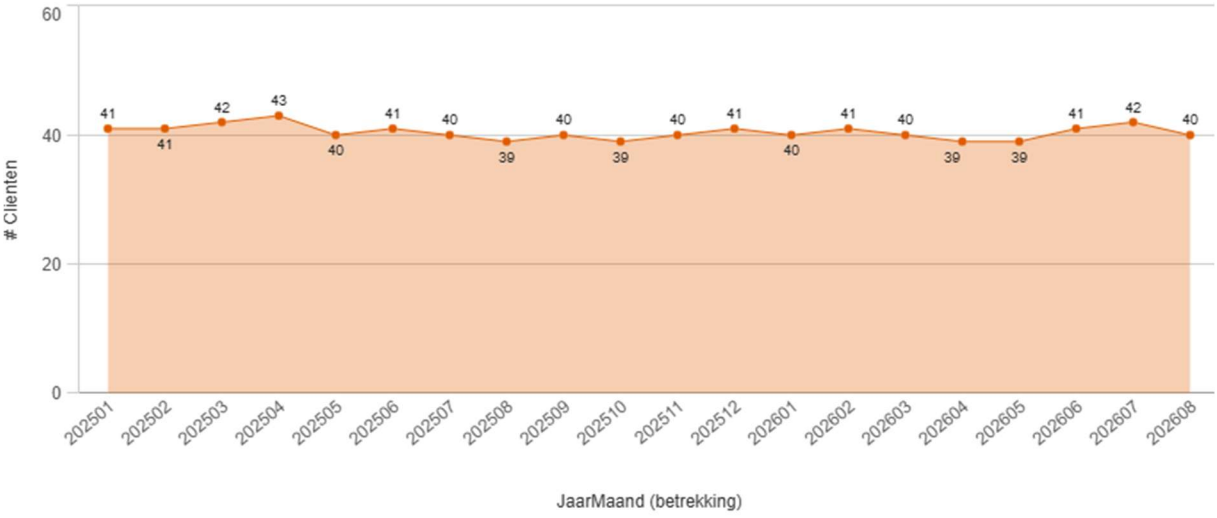
Jeugdbescherming en jeugdreclassering

Figuur 3: aantal jeugdigen met jeugdbescherming/jeugdreclassering

De grafiek laat de ontwikkeling zien van het aantal jeugdigen met jeugdbescherming of jeugdreclassering over de periode januari 2025 tot en met augustus 2026. In 2025 schommelt het aantal tussen 27 en 31 jeugdigen. Vanaf begin 2026 is een daling zichtbaar: van 29 jeugdigen in januari naar 25 in augustus. Bij jeugdreclassering gaat het om 7 jeugdigen en bij jeugdbescherming om 18 jeugdigen.

Wonen & verblijf

Figuur 4: aantal jeugdigen in zorg (wonen & verblijf)

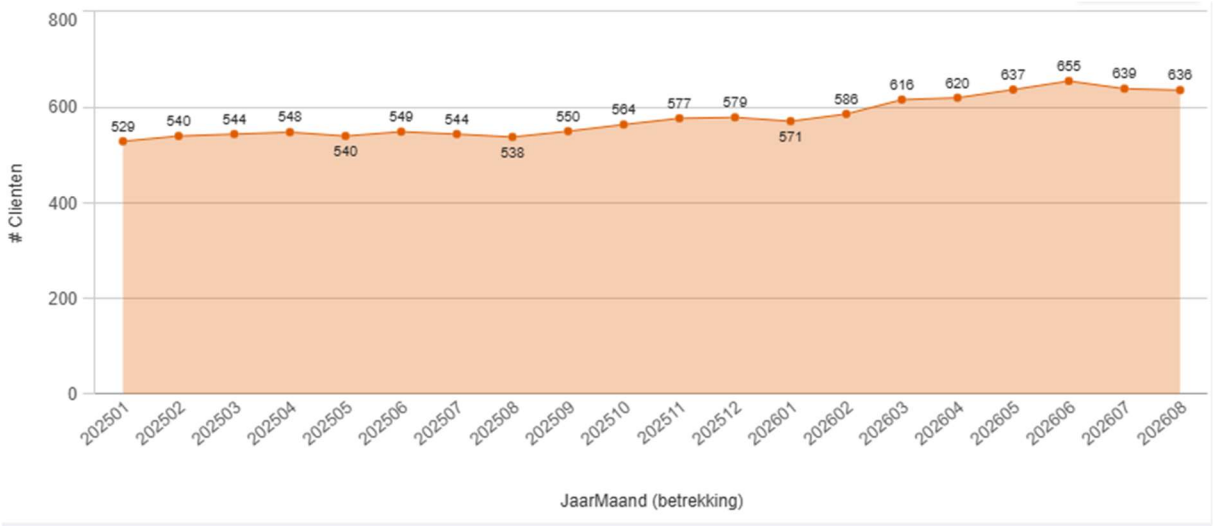
De grafiek laat de ontwikkeling zien van het aantal jeugdigen in zorg binnen wonen & verblijf over de periode januari 2025 tot en met augustus 2026. Het aantal jeugdigen met een woon/verblijf indicatie blijft stabiel ten opzichte van vorig jaar.

Het is goed om hierbij de onderstrepen dat wonen & verblijf de meest kostbare vorm van jeugdhulp is. Veranderingen van slechts enkele cliënten hebben al een aanzienlijke financiële impact. Ondanks het stabiel blijvende beeld van aantal jeugdigen met een woon/verblijf indicatie, zien we wel dat de complexheid van de casuïstiek van deze doelgroep is toegenomen. Dat zien we dan ook terug in de kosten en de duur van de trajecten.

In 2025 ontvingen 924 unieke jeugdigen een vorm van jeugdhulp. Hiervan maakten 54 jeugdigen gebruik van wonen & verblijf (5,8%). Hoewel dit een relatief kleine groep betreft, vertegenwoordigt deze circa € 2,6 miljoen van de totale jeugdhulpkosten van bijna € 10 miljoen (circa 26%).

In Hellendoorn merken we dat we een stabiel aantal kinderen in pleegzorg hebben. Dit is een vorm van zo thuis en nabij als mogelijk, wanneer een kind niet thuis kan blijven wonen. Dit is in lijn met de landelijke Hervormingsagenda, de richting die we op willen qua zo thuis mogelijk wonen.
Hellendoorn werkt samen met het Cooördinatiepunt Wonen en Verblijf en levert inhoudelijk de juiste informatie aan, doordat wij Verklarend Analyseren. Onze consulenten zijn zich bewust van de beweging richting zo licht als mogelijk (in te zetten jeugdhulp) en zo kort als mogelijk. Hierdoor kijken wij, onder andere met het coördinatiepunt maar ook met de Jeugdbeschermingstafel (JBT) naar mogelijkheden voor het kind om met passende jeugdhulp zo thuis als mogelijk te kunnen opgroeien. Het inzetten van ambulante alternatieven maakt ook dat we alle opties voorliggend aan een uithuisplaatsing van het kind, benutten. Het ontwikkelen van deze ambulante alternatieven met aanbieders behoeft aandacht. Binnen de regionale contracten en het contractmanagement wat hierbij hoort, ligt de verantwoordelijkheid hiervoor grotendeels bij het OZJT in samenwerking met de aanbieders.
Het regionale beeld wat wij ook lokaal zien is dat jeugdigen met (zeer) complexe problematiek zeer lastig te plaatsen zijn. Gemerkt wordt dat zorgaanbieders te weinig verantwoordelijkheid nemen in het accepteren van jeugdigen met deze forse problematiek. Passend plaatsen (en een kind in één keer goed plaatsen) wordt hierdoor voor onze consulenten soms zeer moeilijk.

Ambulante zorg – individueel

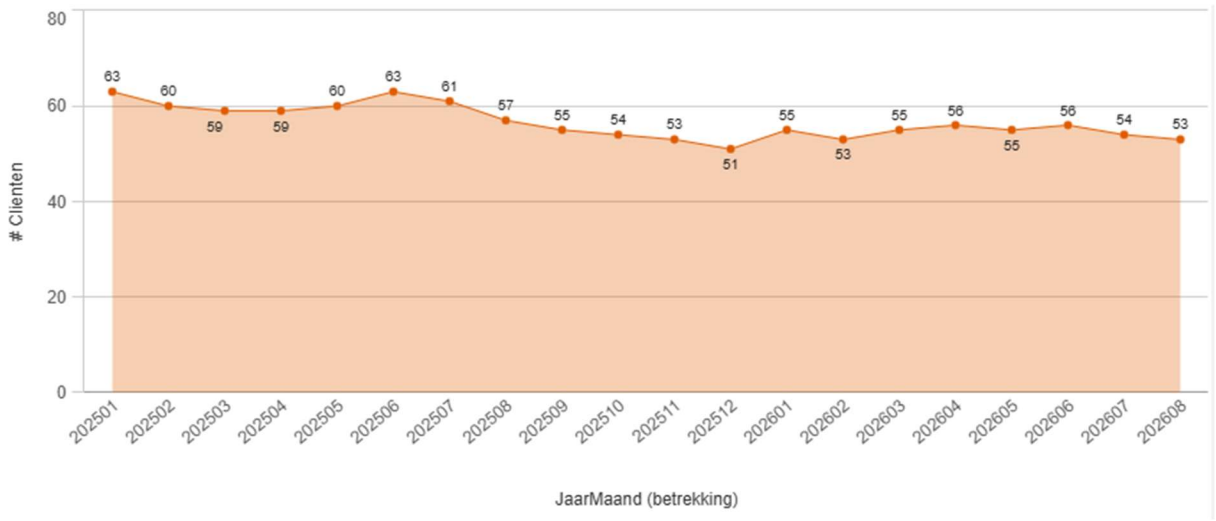
Figuur 5: aantal jeugdigen in zorg (ambulant – individueel)

De grafiek laat vanaf begin 2026 een duidelijke stijging zien van het aantal jeugdigen in zorg. Het aantal neemt toe van 571 in januari naar 655 in juni 2026. In juli en augustus is een lichte daling zichtbaar, naar 636 jeugdigen in augustus. Ten opzichte van januari 2026 gaat het om een toename van 65 jeugdigen (circa 11%).

Ambulante jeugdhulp - individueel is de grootste kostenpost omtrent jeugdhulp voor de gemeente Hellendoorn. Meer dan de helft van de totale uitgaven zit in deze zorggroep.

In deze categorie vallen de jeugdigen die een vorm van ambulante individuele hulp ontvangen, dit kan zowel begeleiding als behandeling zijn. De doelgroep en individuele begeleiding en behandeling lopen uiteen van lichte vormen van ambulante begeleiding in de thuissituatie van een kind, tot aan zeer intensieve behandeling van een kind met bijvoorbeeld een trauma. Dit verklaart waarom deze doelgroep een zeer groot aantal Hellendoornse jeudigen omvat.

Ambulante zorg – groep

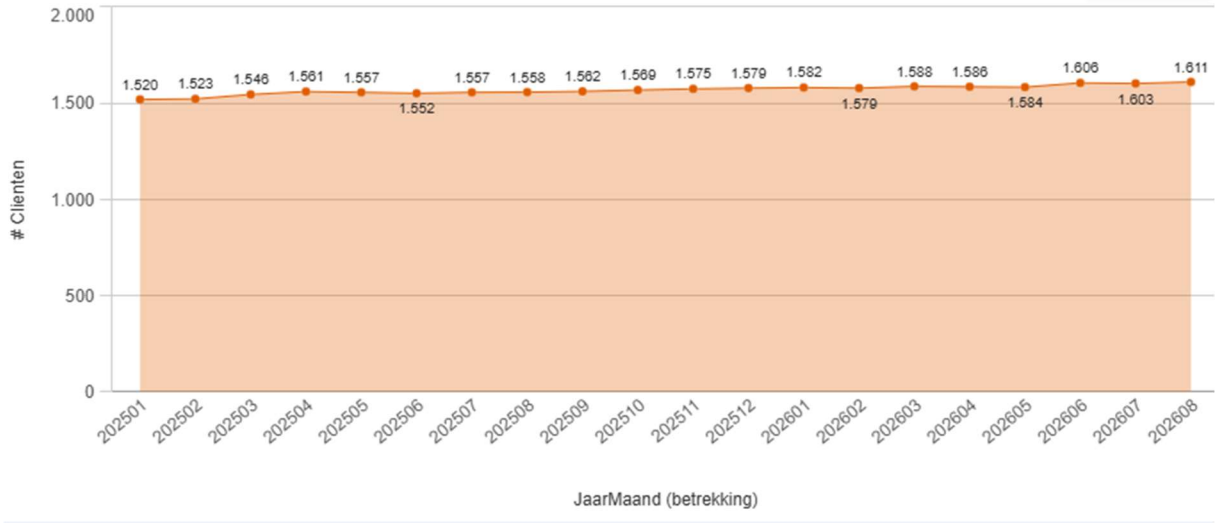

Figuur 6: aantal jeugdigen in zorg (ambulant – groep)

De grafiek laat vanaf medio 2025 een daling zien. Het aantal neemt af van 63 jeugdigen in juni 2025 naar 51 in december 2025. In 2026 blijft het aantal vervolgens relatief stabiel en schommelt het tussen 53 en 56 jeugdigen. In augustus 2026 gaat het om 53 jeugdigen.

In deze categorie valt zowel de (intensieve) dagelijkse opvang van kinderen met een meervoudige beperking op (bijvoorbeeld) een medich kinderdagcentrum, als ook kinderen die naschools worden begeleidt in groepsverband. Door de diversiteit in deze doelgroep binnen de ambulante zorg groep, blijft het aantal jeudigen hierin fluctueren.

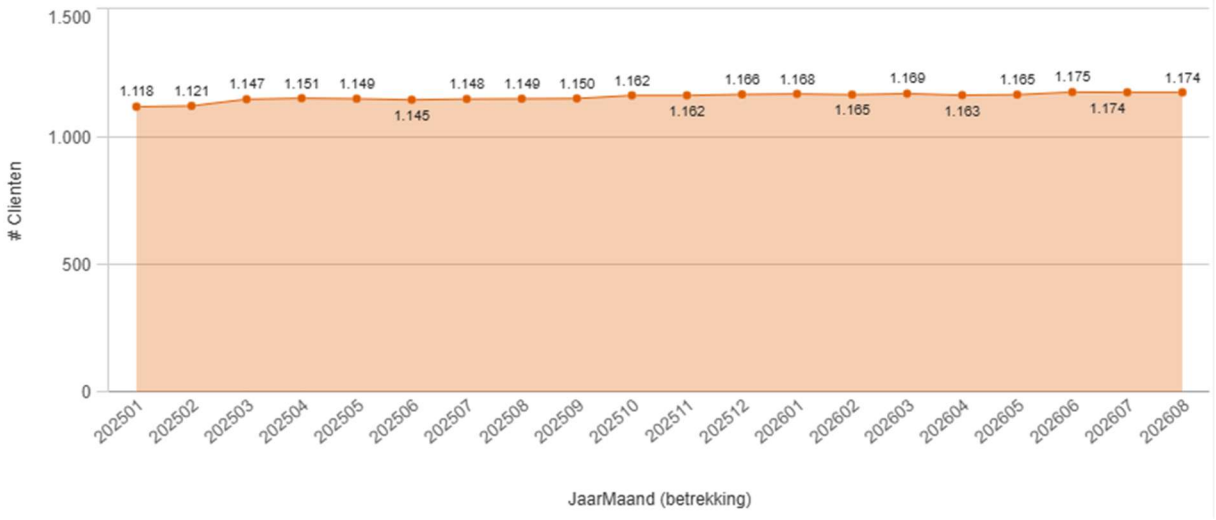
Wmo

Figuur 7: totaal aantal inwoners in zorg WMO

De grafiek laat over de periode januari 2025 tot en met augustus 2026 een geleidelijke stijging zien van het aantal inwoners dat gebruikmaakt van Wmo-ondersteuning. Het aantal neemt toe van 1.520 in januari 2025 naar 1.611 in augustus 2026. In 2026 blijft het beeld relatief stabiel, met een lichte stijging van 1.582 inwoners in januari naar 1.611 in augustus. De toename hangt samen met demografische ontwikkelingen zoals vergrijzing.

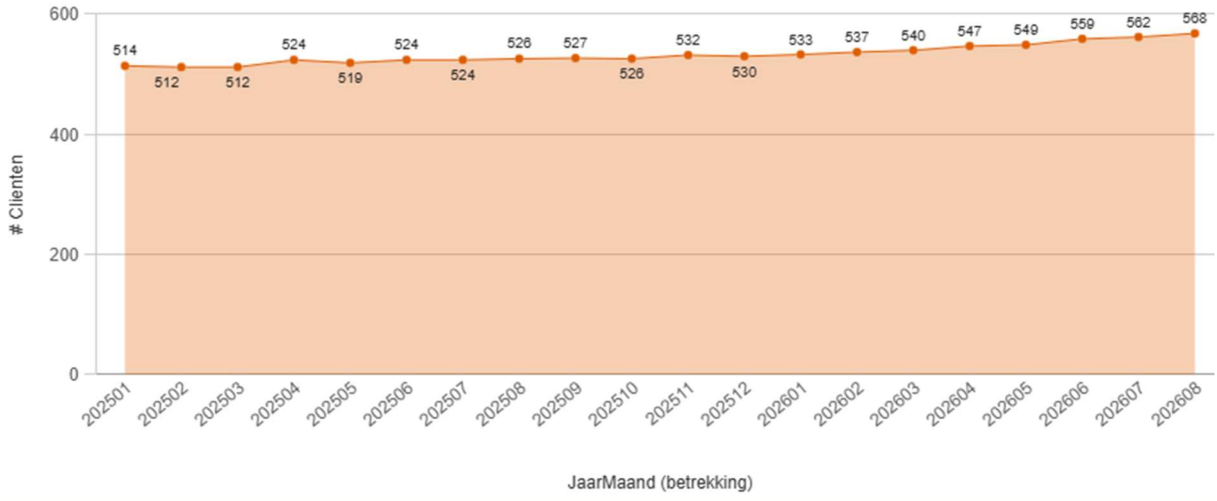
Huishoudelijke ondersteuning

Figuur 8.: aantal inwoners met huishoudelijke ondersteuning

De grafiek laat over de periode januari 2025 tot en met augustus 2026 een lichte stijging zien van het aantal inwoners met huishoudelijke ondersteuning. Het aantal neemt toe van 1.118 in januari 2025 naar 1.174 in augustus 2026. In 2026 blijft het aantal relatief stabiel en schommelt het tussen 1.163 en 1.175

Begeleiding en dagbesteding

Figuur 9: aantal inwoners met WMO begeleiding & dagbesteding

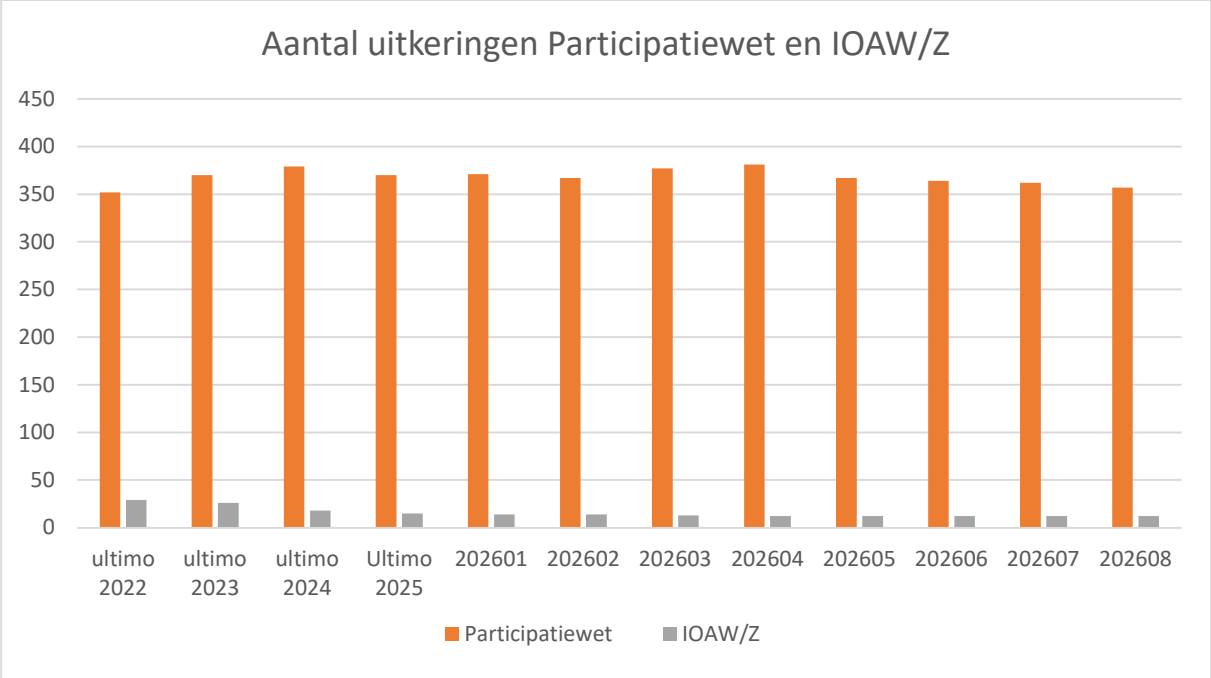
De grafiek laat over de periode januari 2025 tot en met augustus 2026 een geleidelijke stijging zien van het aantal inwoners met Wmo begeleiding en/of dagbesteding. In 2025 neemt het aantal toe van 514 in januari naar 530 in december. In 2026 zet deze stijging door: van 533 inwoners in januari naar 568 in augustus.

Het aantal inwoners dat gebruikmaakt van Wmo-begeleiding en/of dagbesteding laat in de weergegeven periode een geleidelijke stijging zien. Deze ontwikkeling past bij de bredere opgave om inwoners met een ondersteuningsbehoefte zo lang mogelijk zelfstandig thuis en mee te laten doen in de samenleving. Begeleiding en dagbesteding kunnen hieraan bijdragen door structuur, ondersteuning bij het dagelijks functioneren en mogelijkheden voor participatie te bieden.

De stijging is niet aan één specifieke oorzaak toe te schrijven. Ontwikkelingen zoals vergrijzing, toenemende complexiteit van ondersteuningsvragen en langer zelfstandig thuis wonen kunnen hierbij een rol spelen. Vanuit beleid blijven we de ontwikkeling van het gebruik volgen, in samenhang met de beschikbare ondersteuning vanuit het voorliggende veld en andere voorzieningen binnen het sociaal domein.

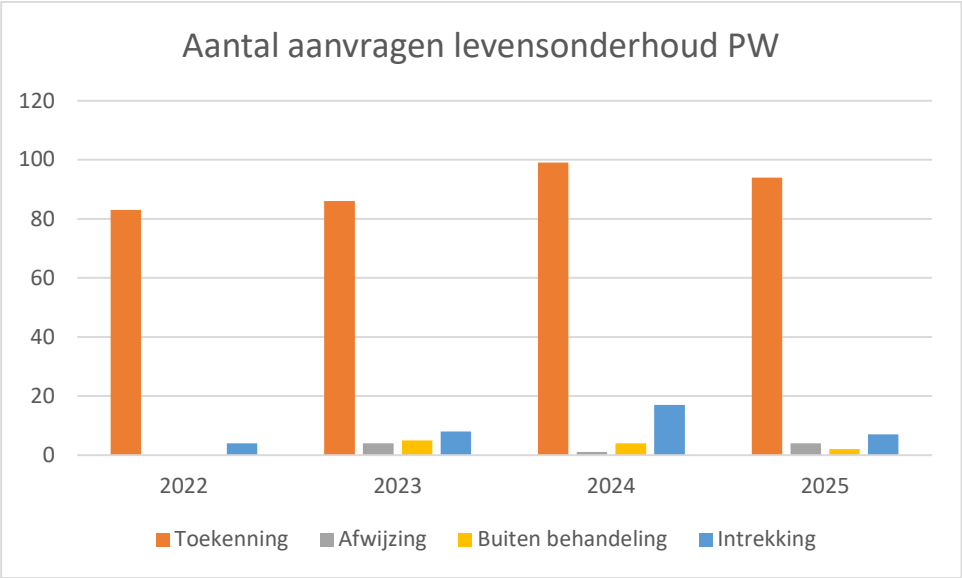
Participatie

In onderstaande grafieken zijn het aantal uitkeringen voor zowel de participatiewet, IOAW/IOAZ en per leefvorm opgenomen.

Figuur 10: aantal uitkeringen participatie

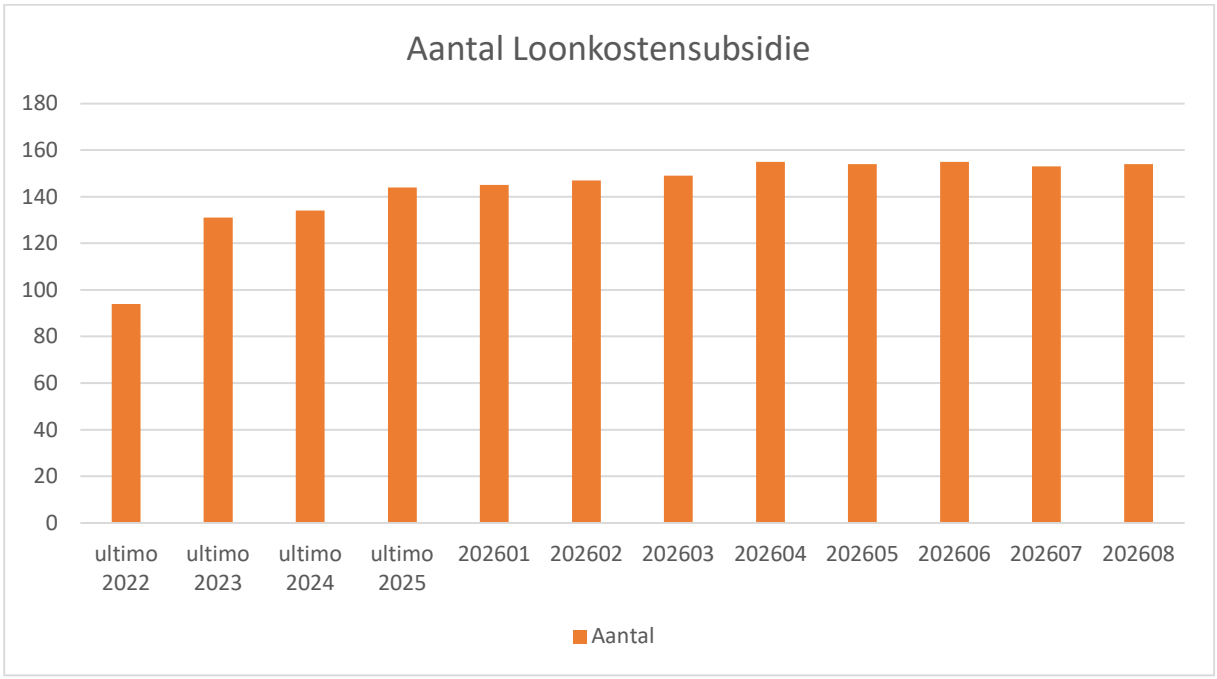
Het aantal uitkeringen Participatiewet blijft in 2026 relatief stabiel en ligt tot en met augustus rond de 360–380. De regelingen IOAW en IOAZ kennen weinig mutaties, hier is sprake van weinig in- en uitstroom. Sinds 2024 is de uitvoering van de IOAZ belegd bij ROZ groep.

Figuur 11: Afhandelingen aanvragen Levensonderhoud participatiewet

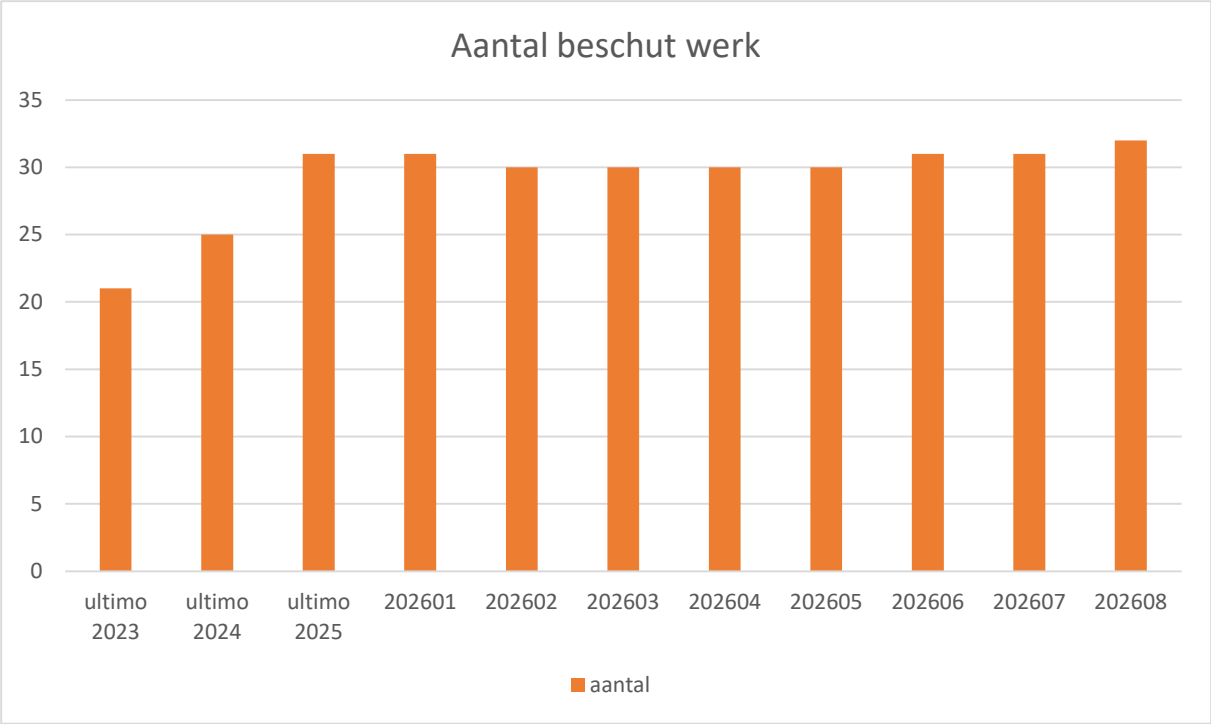
De cijfers in de grafiek geven de indruk dat het merendeel van de aanvragen voor levensonderhoud via de Participatiewet wordt toegekend. In werkelijkheid wordt aan de voorkant al een zorgvuldige eerste beoordeling uitgevoerd. Hierdoor worden onvolledige of niet-relevante aanvragen vroegtijdig eruit gefilterd en niet in behandeling genomen. Dit voorkomt onnodige belasting van het systeem en zorgt ervoor dat alleen kansrijke aanvragen in de formele afhandelingsprocedure terechtkomen. Het hoge toekenningspercentage is dus juist een positief signaal van een effectieve en efficiënte voorselectie.

Loonkostensubsidie

Figuur 12: Loonkostensubsidie

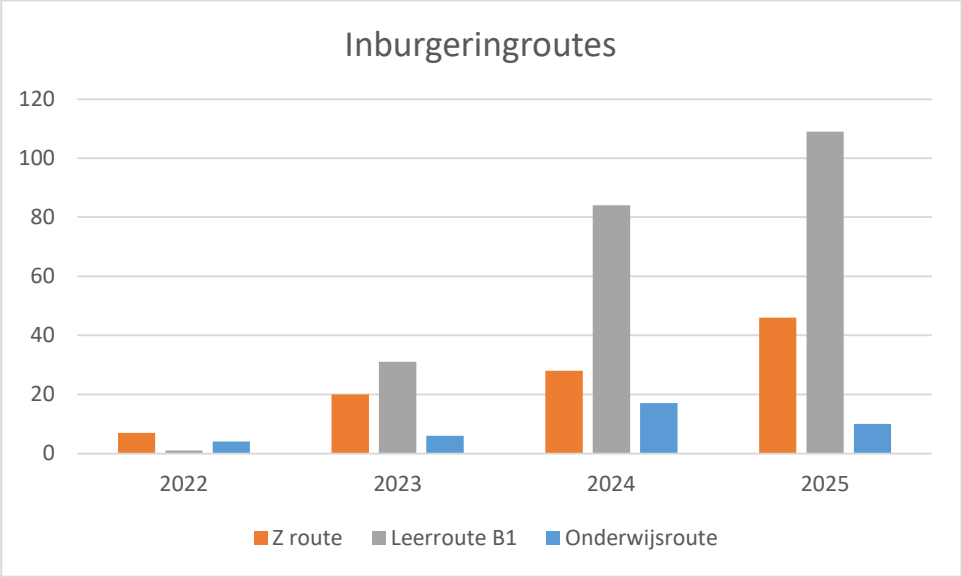
Het aantal loonkostensubsidies is in 2026 verder toegenomen. Vanaf april stabiliseert het aantal zich rond de 150 regelingen. Hiermee zet de stijgende lijn van de afgelopen jaren zich voort..

Figuur 13: Loonkostensubsidie Nieuw Beschut

Het aantal medewerkers beschut werk is stabiel gebleven ten opzichte van 2025.

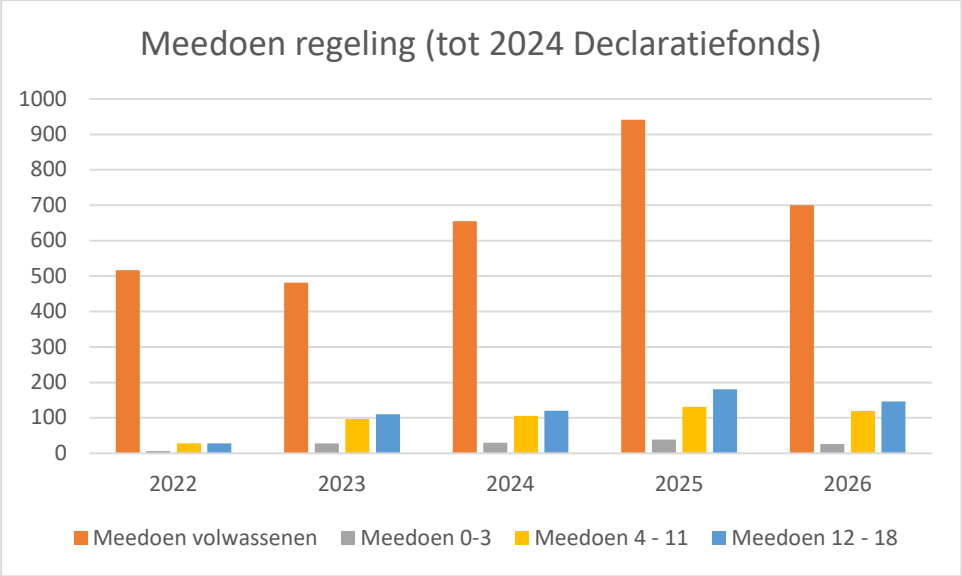
Inburgering

Figuur 14: Inburgering

In bovenstaande grafiek zie je de inburgeraars die dat jaar gestart zijn met een leerroute. We zien een gestage groei bij de Z-route (zelfredzaamheidsroute) en Leerroute B1.

Meedoen regeling

Figuur 15: Meedoen regeling

De grafiek laat de ontwikkeling zien van het aantal deelnemers aan de Meedoenregeling in de jaren 2022 tot en met 2025. Deze regeling ondersteunt inwoners met een laag inkomen bij deelname aan sport, cultuur en andere maatschappelijke activiteiten.

Het aantal volwassen deelnemers vormt veruit de grootste groep. Na een lichte daling in 2023 is in 2024 een duidelijke stijging zichtbaar, die zich ook in 2025 voort heeft gezet. De groepen kinderen 4–11 jaar en 12–18 jaar laten een geleidelijke groei zien, wat wijst op een toename in gebruik onder gezinnen met kinderen. De groep 0–3 jaar blijft relatief klein, maar stabiel.

Het aantal deelnemers in 2026 heeft nu al het niveau van heel 2024 bereikt. Met nog een kwartaal te gaan, wijst dit op een verdere toename van het gebruik van de Meedoenregeling.